

ærede Ordfører ansøgte endvidere som et Exempel paa Ubrugeligheden af denne Bestemmelse, naar man ikke havde andre Bestemmelser, at en Arving ikke kan tvinge sine Medarvinger til at lade være at bruge Pengene; de kunne have brugt alle Pengene, sagde den ærede Ordfører, inden Proklama er udløbet. Ja, det er netop et udmærket Argument for Kreditorerne, at Arvingerne kunne bruge alle Pengene, inden Proklama udløber, og saa faae Kreditorerne Ingenting. Med Hensyn til Udtalelsen om Kautionsforpligtelser ved Sparekasser indrømmer jeg, at Sparekassen ganske vist kan fikke sig ved at optage en Bestemmelse i Dokumenterne, saaledes som der staar saa tidt: For mig og mine Arvinger, En for Alle og Alle for En, men det er ikke noget godt Argument for Lovforslaget, thi det er en Henvisning til, at man skal rette uheldige Bestemmelser i et nyt Lovforslag igjennem private Dokumenter. Den ærede Ordfører henviende endvidere til Lovforslagets § 83, som giver Kreditorerne den Favør, er det ganske vist, at kunne stævne Arvingerne til samme Bærning, men der kommer jeg atter tilbage til, hvad jeg har sagt saa tidt, at vi have en Masse Arvinger i de andre Verdensdele, og dem nytter det saa lidt at stævne ved offentlige Stævning, thi man faar dog ikke Noget hos dem alligevel. Jeg vil indrømme den ærede Ordfører, at fra et systematisk Standpunkt kan det maaske være heldigere at vente med denne Bestemmelse til anden Leilighed, men i praktisk Henseende forekommer det mig saa paatrængende nødvendigt, at jeg meget indtrængende skal opfordre det høie Thing til at vedtage Mindretallets Forslag.

Formanden: Den 4de Landsthingsmand for 2den Kreds har Ordet.

Hasle: Jeg fratælder Ordet.

Ordføreren: Jeg skal med Hensyn til det, som blev udtalt af den sidste ærede Taler, først tillade mig at sige, at jeg aldeles ikke har undladt at svare paa det, der fra hans Side blev bemærket. Jeg har sagt, at naturligtvis kan man, naar man ensidig hæfter sit Die paa Kreditorernes Lærv, meget godt opstille Exempler, hvorefter den nuværende Ordning, den Ordning, som Lovforslaget tænker at bibeholde, kan blive dem til Skade, men paa disse Exempler og de dertil knyttede Betragtninger, har jeg ikke undladt at svare, thi der kan efter min Mening ikke svares Andet dertil, end at man ikke saaledes alene kan se paa Kreditorernes Lærv, men at man tillige maa rette Diet paa Arvingernes Lærv, og at der da kan fremstilles ligesaa slaaende Exempler paa, hvor ubilligt det vil være for Arvingerne at skulle være nøbte til at betale Gjælden strax, uagtet de, saaledes som Forholdet var ordnet, havde Kræv paa at nyde en

længere Tids Genstand. Disse to Betragtninger staa overfor hinanden; man har i den gjældende Ret i den lange Tid, der nu er gaet, i dette Punkt ment, at Arvingernes Interesse var den overveiende, og jeg veed ikke af, at der er sølt saa overordentlige store Ulemper af den Ordning, at det skulde være nødvendigt nu pludselig at gaa over til noget Nyt; jeg har ikke hørt, at Befolkningen skulde være saa tilbøjelig til at udbandre og lade være at bryde sig om Arveladerens Gjæld, at der nu i den Henseende væsentlig skulde være noget anden Tilstand til Stede, end der har været i mange Herrens Tider. — Det er, som sagt, disse to Interesser, der staa ligeoverfor hinanden: paa den ene Side Kreditorernes, paa den anden Side Arvingernes; begunstiger man Kreditorerne, generer og skader man Arvingerne og omvendt. Det synes mig imidlertid i ethvert Fald at være Noget, man ikke kan komme fra, naar Regler af den Natur skulle indføres, maa der gjøres en Undtagelse for visse Arter af Gjæld. Reglen kan maaske være rimelig nok med Hensyn til det, man med et Ord kan kalde Løs Gjæld, men den er ikke rimelig ved Pantegjæld og mange andre Arter Gjæld, hvorfor der er udstedt Forskrivninger, og saadan Gjæld forekommer mig derfor i alt Fald at burde undtages fra en saadan Forpligtelse for Arvingerne; men derom foreligger der, som bekendt, ikke noget Forslag. Det staar derfor for mig saaledes, at, ved at indføre denne Regel undtagelsesfrit, vil man gribe ind i mange Forhold, hvor det hidtil har været muligt for Arvingerne at arrangere sig paa en lempelig Maade med Kreditorerne; man vil give Kreditorerne Overvægt paa en Maade, som de ikke hidtil have haft. Hvad angaar Pantegjælden, siger den ærede Landsthingsmand, at der vil altid finde et Arrangement Sted. Ja, det kommer jo an paa, om man kan komme overens med Pantekreditor, og naar han i den Grad har Loven paa sin Side, at han kan forlange, at samtlige Arvinger skulle være hans solidariske Debitorer for Pantegjælden, saa ville hans Vilkaar for at indrømme Gjældens fortsatte Indestaaen i Eiendommen let blive temmelig ubehagelige. Han vil kunne benytte Leiligheden til at forhøje Renten og til meget Andet, som han ikke kan, naar Arvingerne ligefrem ere berettigede til at erholde den Genstand, som var indrømmet Arveladeren, uden at være udsatte for solidarisk Ansvar; naar Arvingerne ikke ere det, vil deres Stilling, naar der skal afforberes med Panthaveren, være meget ugunstig, de ville have meget svagere Fodder at staa paa, end de nu have. — Dernæst skal jeg med Hensyn til de Bemærkninger, der bleve gjorte om Sammenhængen med de øvrige Regler, bemærke, at jeg jo har sagt, at jeg i og for sig meget godt kunde tænke mig og heller ikke havde Noget imod at gaa ind paa et System, der var beregnet paa, at der skulde gøres op med Kreditorerne; men jeg har derhos sagt, at saa maatte der være Regler, som der ikke er